

नगरपालिकेतील महिला व बालकल्याण समितीचे
कामकाज यशस्वीरित्या पार पाडण्याबाबत....

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक : जीईएन-१०९३/११९८/नवि-१४,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२, दिनांक :- १ जुलै, १९९४

वाचा :- शासन पत्र नगर विकास विभाग क्रमांक : जीईएन-१०९३/३२५/
प्र.क्र. २४/नवि-१४, दिनांक १.४.१९९३

शासन निर्णय नगर विकास विभाग क्रमांक: जीईएन-१०९३/११९८/
नवि-१४, दिनांक १४.७.१९९३

प रि प त्र क

नगरपालिकांमध्ये महिला व बाल कल्याण समिती प्रथापित करण्याबाबत महाराष्ट्र नगरपरिषद अधिनियम १९६५ मधील कलम ६२, ६३ व ६५ मध्ये दुरुस्तीने तरतूद करण्यात आली आहे. सदर दुरुस्तीच्या अनुषंगाने या समितीच्या कामकाजाचे स्वसम काय राहिल याबाबत शासन पत्र क्रमांक जीईएन-१०९३/३२५, दिनांक १७.४.१९९३ प्रमाणे सूचना निर्गमित करण्यात आल्या आहेत. त्यामध्ये बालवाड्या सुरू करणे अनुज्ञेय नाही. तसेच सदर पत्रात नमूद केलेल्या कामाच्या संदर्भात शासनकडून अनुदान देण्यात येणार नसल्याचे स्पष्ट करण्यात आले आहे. परंतु महिला व बाल कल्याण कार्यक्रम राबविण्याकरिता नगरपालिकांनी आपल्या अर्थसंकल्पात तरतूद केलेल्या वार्षिक महसूली, उत्पन्नातून बांधील खर्च वजा जाता उर्वरित रकमेच्या ५ टक्के [पाच टक्के] रक्कम निर्धारित करून समितीच्या मागणीनुसार वेळोवेळी उपलब्ध करून द्यावी असे आदेश शासन निर्णय, नगर विकास विभाग क्रमांक जीईएन-१०९३/११९८/नवि-१४ दिनांक १४.७.१९९३ प्रमाणे निर्गमित करण्यात आले आहेत.

०२. ज्याप्रमाणे रस्ते, साफसफाई, पाणीपुरवठा, अन्य बांधकामे इत्यादीबाबत अर्थसंकल्पात तरतूद दर्शविण्यात येते, त्याप्रमाणे अर्थसंकल्पात महिला व बाल कल्याण योजनासाठी विहित रकमेची स्वतंत्र तरतूद दर्शविण्यात यावी. अन्य समित्यांच्या ठरावानुसार त्यांना संबंधित कामावर निर्दिष्ट तरतूदीतून खर्च करण्याबाबत जी विहित कार्यधृती अवलंबिली जाते, त्याच पद्धतीनुसार महिला व बाल कल्याण समितीने त्यांना नियत केलेल्या कामावर अर्थसंकल्पीय तरतूदीतून खर्च भागविण्या-

वाढत कार्यवाही करावी. अपवादात्मक किंवा क्वचित प्रसंगी महिला व बाल कल्याण समितीला रोख रक्कम उपलब्ध करून दिल्यास त्याबाबत तपशीलवार हिशेब व देयक/पावत्या सादर करून रोख अग्रिम रकमेचे लेख पूर्ण करण्याची संपूर्ण जबाबदारी महिला व बाल कल्याण समितीच्या सभापतीवर [चेअरमन] असेल. नगरपालिकांनी येदाच्या वर्षासाठी तरतूद केली नसल्यास महिला व बाल कल्याण समितीला येदाच्या वर्षी किती निधी [अलॉट] उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे त्याची लेखी माहिती सभापती, महिला व बाल कल्याण समिती यांना दिनांक २०.७.१९९४ पूर्वी घावी.

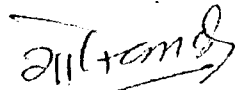
०३. गतवर्षी निधी उपलब्ध करून न दिल्याबाबत शासनाकडे काही तक्रारी प्राप्त झाल्या आहेत. सबब, येदाच्या वर्षी महिला व बाल कल्याण समितीला निधी उपलब्ध करून देण्याच्या कामी नगरपालिकेने विशेष लक्ष पुरवावे. ए सर्व नगरपालिकांना या संदर्भात माहितीसाठी कळविण्यात येत आहे की, निधी उपलब्ध करून देत नसल्याबाबत ज्या नगरपालिकांविषयी विविध जिल्हाधिका-यांकडे वारंवार तक्रारी प्राप्त होतील, त्या नगरपालिकेला महिला व बाल कल्याण समितीच्या नावे बँकेत खाते उघडून निर्धारित रकम त्या खात्यात प्रारंभीच जमा करण्याबाबत सूचना देणे जिल्हाधिका-यांना भाग पडेल.

०४. महिला व बाल कल्याण समित्यांनी प्रारंभी अनेक योजना एकावेळी सुरू करणे हितावह ठरणार नाही. सबब, नगरपरिषद क्षेत्रातील सामान्यपणे व सर्व बालकांना व महिलांना लाभ मिळेल अशा प्रकारच्या एक किंवा दोनच योजनापासून कामात प्रारंभ करावा. योजनेची स्मरणा, आराखडा, तपशीले, योजना कार्यान्वित करण्याची पध्दती, व लाभार्थ्याबाबत तपशील, आवश्यक साधन सामुग्री, अंदाजित अनावर्ती खर्च इत्यादी बाबीवर चर्चा, विचारांचे अदानप्रदान, तज्ञांचा सल्ला यासह योजनांचा अहवाल तयार करावा. महिला व बाल कल्याण समितीला प्रारंभीच्या काळात योजना आखून कार्यान्वित

करण्यासाठी मुख्याधिका-यांच्या सर्वतोपरी मदतीची आवश्यकता आहे.
मुख्याधिका-यांनी सर्वतोपरी सहकार्य करावे. समितीच्या कामकाजा-
करिता आवश्यकतेनुसार कार्यालयातील एखाद्या लिपिक-टंकलेखकाची
कार्यालयीन वेळेत अंशकालीन सेवा उपलब्ध करून देण्यात यावी.
महिण्यातून एकतरी बैठक आयोजित करावी. अध्यक्ष, उपाध्यक्ष व
अन्य ज ज्येष्ठ सदस्यांनी या कामी मदत करावी.

०५. सर्व जिल्हाधिका-यांनी जिल्ह्यातील सर्व नगरपालिकेतील
महिला सदस्यांच्या एक बैठक घेऊन त्यांच्या कामकाजाविषयी मार्गदर्शन
करावे व वेळोवेळी उद्भवणा-या अडचणी सोडवून समितीला प्रोत्साहन
दावे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

[गो. ल. काळे]

महाराष्ट्र शासनाचे सह सचिव

,पति,

संचालक, नगरपालिका प्रशासन संचालनालय, मुंबई

सर्व विभागीय आयुक्त व प्रादेशिक संचालक, नगरपालिका प्रशासन
संचालनालय

सर्व जिल्हाधिकारी

अध्यक्ष, सर्व नगरपालिका

सर्व नगरपालिका मुख्याधिकारी

कार्यासन नवि-१६, नवि-१७, नवि-१८ व नवि-१९, नगर विकास विभाग,

निवड नस्ती [कार्यासन नवि-१४]